

bb 96. vladimir havlik orgonaművész hangversenye

t ol/tm/m/la

1963. november 15.

pénteken este vladimir havlik csehszlovák orgonaművész, a brnoi zenekonzervatórium tanára hangversenyt adott a hang-
lemezgyártó vállalat rottenbiller utcai stúdió-termében. a
csehszlovák kultúra által rendezett koncerten megjelent dr.
rudolf holcik, a csehszlovák kultúra igazgatója. a nagy-
számu hallgatóság soraiban több neves budapesti orgonaművész
és zenepedagógus foglalt helyet. az est műsorán johann
sebastian bach, liszt, és több neves csehszlovák zeneszerző
művei szerepeltek. /mti/

...-

-48-

20.15/-n

2045 Zene

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 16.

bb 1. megjelent a társadalmi tanulmányi ösztöndíjról szóló
kormányrendelet végrehajtási utasítása

i vt/hné/zs/m/la

1963. november 16.

megjelent a társadalmi tanulmányi ösztöndíj szabályozásáról
szóló kormányrendelet végrehajtási utasítása. eszerint állami
vállalatok és egyéb állami gazdálkodó szervek, szervezetek,
ezek szövetsége és központjai, társadalmi szervezetek, valamint
állami költségvetési szervek főként fizikai dolgozók gyermekei-
nek, - elsősorban a vidéki munkahelyek szakemberszükségleté-
nek kielégítésére - társadalmi tanulmányi ösztöndíjat ado-
mányozhatnak. az ösztöndíjat azok a kifogástalan magatartású,
legalább közepes tanulmányi eredményt elért hallgatók kaphatják,
akiket felsőoktatási intézmény, illetőleg középiskola nappali
tagozatára felvettek.

az ösztöndíj adományozásáról és az ösztöndíjjal kapcsolatos
egyéb megállapodásokról az adományozó és az ösztöndíjas írásbeli
szerződést köt. a szerződéshez ki kell kérni az érdekelt okta-
tási intézmény vezetőjének hozzájárulását is. utolsó évfolyamos,
továbbá olyan hallgató /tanuló/ részére, aki saját hibájából
évfolyamot ismételt, vagy tanulmányait engedély nélkül megszakí-
totta, ösztöndíj nem adományozható. nem kaphat ösztöndíjat
az a középiskolai tanuló sem, akinek családjában az egy család-
tagra jutó havi jövedelem a 800 forintot meghaladja.

/folyt.köv./

2045 Zene

-1-

bb 1. /megjelent a ... 1. folyt./ m

ahol üzemi tanács működik, az üzemi tanács, másutt az mszmp, a kisz és a szakszervezet üzemi szervezetének meghallgatásával a szerv vezetője, tanácsoknál a tanácsülés, szövetkezeteknél a közgyűlés társadalmi szervezeteknél a határozathozatalra jogosult szerv dönt az ösztöndíj létesítéséről. az ösztöndíj odaítélése előtt minden esetben meghallgatják annak adományozási intézménynek a véleményét is, amelynek a jelölt egy évnél nem régebben hallgatója, illetőleg tanulója volt.

az ösztöndíjat egy tanévre tíz hónapon át fizetik. azoknak a hallgatóknak akiknél - szakmai gyakorlat miatt - a szorgalmi idő hosszabb, az ösztöndíjat a szakmai gyakorlat idejére is fizetik. felsőoktatási intézmény hallgatójának a felügyeletet gyakorló országos hatáskörű szerv vezetője - az adományozó nozzájárulásával - indokolt esetben engedélyezheti az ösztöndíj 10 hónapnál hosszabb idejű folyósítását, olyan időszakokra azonban nem fizethető az ösztöndíj, amikor az ösztöndíjas munkabért kap.

a végrehajtási utasítás kimondja, hogy a felsőoktatási intézmények ösztöndíjban részesülő hallgatóit - egyéb feltételek fennállása esetén - a munkaviszonyban álló dolgozóknak járó családi pótlék is megilleti. ezt az ösztöndíjjal együtt az adományozó köteles folyósítani.

az adományozó kötelessége, hogy figyelemmel kísérje és segítse az ösztöndíjas tanulmányi munkáját, erkölcsi és politikai fejlődését. ezért az adományozónak az ösztöndíjast legalább félévenként közvetlenül is be kell számoltatnia a tanulmányi munkájáról, s lehetőleg meg kell ismertetni vele a tanulmányai befejezése után rá váró feladatokat.

az ösztöndíjas a szerződésben kötelezi magát, hogy tanulmányi és vizsgakötelezettségének legjobb tudása szerint idejében eleget tesz, erkölcsileg és politikailag kifogástalan magatartást tanúsít. a felsőoktatási intézmény hallgatója kötelezettséget vállal arra is, hogy a diploma megszerzése után a szerződésben rögzítetteknek megfelelően munkába áll. az ösztöndíjas a szerződésben legfeljebb annyi éven át tartó munkaviszony létesítésére kötelezhető, ahány évig ösztöndíjat kapott.

a végrehajtási utasítás a továbbiakban részletesen ismerteti, hogy az ösztöndíj adományozására kötött szerződés milyen esetekben bontható fel. /mti/

-.-

-2-

Zuer

bb.2. 30 napja él a kétfajú baranyai borju

vid/j n ká

1963. november 16.

a baranya megyei kovácsszénája községben, levang jakab nyugdíjas állami gazdasági dolgozó istállójában biológiailag rendkívül érdekes lisztorborju látott napvilágot október közepén. a borju teljesen ép és egészséges testű állat két fejjel születte. ami - a szakirodalom szerint - nem ismeretlen, de igen ritka jelenség. pontosabban: két orra fejlődött a borjunak, négy orrlyukkal, továbbá két normális nyelve és négy szeme. két szeme a rendes helyén található, kettő pedig a homloka közepén. az állat mind a négy szemével lát.

a messze vidéken híressé vált kétfajú borju 30 napja él már. ez nagy életteljesítménynek számít, mert az ilyen torzszülöttnek rendszerint azonnal vagy rövid időn belül elpusztulnak dr. tarai lajos körzeti állatorvos állandóan ellenőrzi a borju állapotát, és a szokottnál gondosabb kezelésben részesíti. remény van arra, hogy sikerül felnevelni ezt a kétségkívül biológiai szenzációnak számító állatot. /mti/

-.-

bb.3. 132 autó a hétfői gépkocsi nyereménybetétkönyv sorsoláson

i kf/kf n ki

1963. november 16.

az országos takarékpénztár november 18-án, hétfőn délután a mom csörsz utcai művelődési házában rendezte a gépkocsi nyereménybetétkönyvek tizedik sorsolását. a huzáson ezúttal 132 gépkocsi jut a szerencsés betétkönyv tulajdonosoknak. a sorsoláson a július 31-ig váltott és az október 31-én még érvényben volt gépkocsi nyereménybetét könyvek vesznek részt.

mti/

-.-

-3-

Zuer

bb.4. málnaszüret novemberben

vid/j n ká

1963. november 16.

a novemberi tavasz újabb természeti rendellenességgel
ült. kaposvárótt, az egyik malom utcai kertben másodszo-
r is beerett a málnabokrok piros gyümölcse, a csupasz,
levéltelen bokrokról mintegy félliternyi édes, zamatos bogyót
szedtek le.

/mti/

..

bb.5. vadászat csalikacsákkal

vid/j n ká

1963. november 16.

érdekes módszerrel vadásztak a napokban az olasz
vendégek a biharugrai „vadvizországbán”, magyar kísérők társa-
ságában, hálózat-bárkákban szálltak vízre, s mindegyik bárka
közeliében 30-30 felfújható műanyag-kacsát helyeztek el, a megté-
vesztésig vadkacsákra emlékeztető csalikacsákat zsineggel
egymáshoz fűzték és a bárkákhoz kötötték, a vadászok nádpalló-
fedezék mögül riasztó lövést adtak le, s a megriadt
vizivadak csoportosan szálltak a magasba, a helyükön maradt
csalikacsák azonban nyugalmat, biztonságot ígértek, s ide
iparkodtak leszállni a megtévesztett szárnyasok, a bárkákból
azután eredményes volt a vadászat, az olasz vendégek meglepéssel
távoztak a természetvédelmi területté nyilvánított biharugrai
„vadvizországból”, mert rövid idő alatt négyszáznál több
vadlibát, vadkacsát, tőkés-, cigány- és hegyirécét, valamint
sárszalontkát ejtettek./mti/

..

-4-

bb 6. tovább gyarapodik a budai Őszibarackos táj és a bürzsö-
nyi „málnaország”, - a pest megyei gyümölcs és szőlőtelepítés-
ről

vid gö szb ká

1963. november 16.

az országban bács után pest megyében telepítik a legtöbb sző-
lőt és gyümölcsöst, erről a nagy munkáról varga péter, a pest me-
gyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyilatkozott az mti
munkatársának.

- a megye mezőgazdaságilag művelt területéből 176 000 hold ho-
mok, ebből is 70 800 hold gyenge termőképességű talaj - mondotta.-
mivel ezen a területen jobbra csak szőlő és gyümölcsültetvények-
kel érhetünk el jelentős termés-és jövedelem növekedést, az mszmp
irányelveinek megfelelően kidolgoztuk a megye nagyüzemi telepítési
programját, fő célkitűzésünk, hogy a gyéren fizető futóhomok
helyén néhány év múlva, jól jövedelmező gyümölcsösök virágoz-
zanak.

- a második ötéves terv idején 13 886 hold szőlőt és 17 139
hold gyümölcsöst telepítünk, a nagyüzemi kertek méreteit a bogyo-
sok kivételével 150-200 holdban állapítottuk meg, egyidejűleg kör-
zeteket jelöltünk ki, ahol a táj adottságainak legmegfelelőbb faj-
tákat telepítünk, elsősorban a csemegeszőlő, ezen belül is a ket-
tős hasznosítású szőlő arányát növeljük, így például a tápió vi-
déken zöldszilvánit és hárslevelűt, cegléd, csemő környékén ezer-
jót és kövidinkát termelünk, a hírneves budai Őszibarackos tájat
2 400 holddal gyarapítjuk, a bürzsöny déli lankáin elterülő
„málnaországban”, pedig újabb 600 holdon kerülnek a földbe a
vesszők, a lehetőségekhez képest alacsony törzsű fákat ültetünk,
mert ezek gondozása, a termés betakarítása olcsóbb.
a nagyüzemi ültetvények kialakításakor nem feledkezünk meg az öreg
szőlők és gyümölcsösök termőképességének fokozásáról sem, gondosko-
dunk a jövőnkéről is: az 1964/65. telepítési évben a szőlő szaporí-
tó anyag tekintetében megyénk már önellátó lesz: úgy szerveztük
meg a simavessző begyűjtését, hogy a tél beállta előtt a szükséges
22 milliót leszedjék és az iskolával rendelkező szövetkezetekben
szakszerűen vermeljék.

- a második ötéves terv eddigi szakaszában 9 915 holdon ke-
rült a földbe szőlővessző és gyümölcsfa oltvány, most, december-
ig 1935 hold szőlőt és 3019 hold gyümölcsöt telepítünk, elmond-
hatjuk tehát, hogy megyénk sikeresen teljesíti a program főbb
célkitűzéseit, bizonyos az is, hogy a „második féldő”, végén
ugyancsak sikerről adhatunk számot, a parasztság nagy kedvvel
végzi ezt a munkát, mert tudja, hogy a telepítés a gazdagabb jövő-
jének a záloga, a homoki ültetvényeken ugyanis holdanként 15 000
forint termelési értéket is elérhetnek, míg egyéb termékekkel
csak 1400 forintot.

/folyt.köv./

9.05/a

- 5 -

bb 6. /tovább gyarapodik... 1. folyt./- szb

- az idén, a nem a legkedvezőbb időjárás ellenére is szőlő és gyümölcsstermésünk a közepesnél jobb. az állami szervek 1600 vagon gyümölcsöt és 106 000 hektoliter bort vásárolnak fel. az új telepítések fokozatos termőfordulásával azonban a jövő évben már 3000 vagon gyümölcsre és 115 000 hektoliter borra számíthatunk. a tervidőszak végére ezek a mennyiségek megtöbbszöröződnek, s velük arányosan növekednek a gondozás, a tárolás, a hasznosítás, stb. feladatai. rendkívül fontos tehát, hogy a termelő gazdaságok és a felvásárló szervek időben megkapják a szükséges járulékos beruházásokat. megyénkben jövőre 7.1 millió forintot fordítunk erre a célra.

- sok kérdés azonban még nem tisztázódott. így például el kell dönteni a szőlő hasznosításának módját. étkezési vagy borszőlőként értékesítsék-e a szövetkezetek a termést, az állam vagy a gazdaság dolgozza-e fel. mi véleményünk, amit az ideai kedvezőtlen időjárás is alátámasztott, hogy a gazdaságok maguk dolgozzák fel és tárolják a termés egy részét. elképzelhető az is, hogy a körzetekben szövetkezet-vállalkozással végezzék el ezt a munkát. gyümölcs-exportunk is jelentősen növekedik, ami viszont megköveteli, hogy jól gépesített osztályozókkal, csomagoló részlegekkel és megfelelő tárolótérrel rendelkezziünk. véleményünk szerint ezeket a problémákat is megoldhatjuk szövetkezeti vállalkozással - fejezte be nyilatkozatát varga péter. /mti/

Közi

bb 8. ötvös- és kerámia szakkör az angyalföldi józsef attila művelődési házban

i áe/lk szb fm

1963. november 16.

az angyalföldi józsef attila művelődési házban a közelmúltban ötvös- és kerámia-szakkör alakult. tagjai a modern díszítő- és lakásművészet különböző ágait tanulmányozzák elméletben és gyakorlatban. a 38 érdeklődő - nagyobb részük nő - szandai sándor szobrászművész irányításával sajátítja el a kerámiakészítés és ötvös-művészet fogásait. munkáikkal a művelődési házat és saját otthonukat díszítik. ők készítik azokat az ajándéktárgyakat is, amelyekkel alkalmanként a művészeti csoportok legtevékenyebb tagjait jutalmazzák. értékes ajándékokkal kedveskednek a kerület üzemeinek is, amelyek sok segítséget adnak a szakkör tevékenységéhez. /mti/

9.12/a

- 6 -

bb 7. szorosabb kapcsolat a szülői ház és az iskola között - kedvezőek a szülői munkaközösségek tevékenységének eddigi tapasztalatai

i ni/lm zs

1963. november 16.

a budapesti tanácsok oktatási osztályai elkészítették az első értékeléseket, hogyan alakult az új tanévben az iskola és a családi otthon kapcsolata, a szülői munkaközösségek és az általános iskolák pedagógusainak együttműködése.

a tapasztalatok általában kedvezőek: a tavalyinál több édesanya, édesapa kapcsolódott be az iskola nevelőmunkájába, s a szülői munkaközösségek mind hasznosabb pedagógiai segítőtársai-vá válnak a tanítóknak, tanároknak. jól bizonyítja ezt, hogy a „szülőknak a nevelési tervről, című ismertető alapján főváros-szerte megkezdődtek a pedagógusok és a szülők megbeszélései a nevelés helyi problémáiról. a 2. kerületben mintegy 2500 példányban juttatták el a szülőkhöz a pedagógiai tájékoztató füzetet, s több száz nevelő és nőtanácsi aktivista munkálkodik azon, hogy minden szülő megismerje a szocialista gyermeknevelés céljait, óbudán a nevelési tervet szülői értekezleteken és ankétokon beszélik meg. a pedagógiai propagandamunkát segítik a szülők akadémiáinak nevelési tárgyú előadásai is. a leggyakoribb témák: tervszerűség a pedagógiában, a tanulók értékelése és osztályozása, a pályaválasztás problémái. ezek a sorozatok csaknem minden kerületben megkezdődtek már.

a szülői ház és az iskola közötti kapcsolat új formái bontakoznak ki a 7. kerületben. több oktatási intézményben, például az osztályfőnöki fogadó órákra csoportosan meghívják azokat a szülőket, akiknek családjában nagyjából azonosak a nevelési problémák. közösen megbeszélik tapasztalataikat, s együttesen határozzák meg a nevelés további módszereit. a dob utca 85. és a hernád utca 46. szám alatti általános iskolák gyermekvédelmi tanácsa ezekre az összejövetelekre meginvitál egy-egy olyan szülőt is, aki sikeresen birkózott meg az otthoni nevelés problémáival, s hasznos gyakorlati tanácsokkal segítheti társait. /mti/

bb 9. a szolidaritás nevében! - magyar gyógyszer-gyorssegélyek külföldre

i ms/hné-lm zs

1963. november 16.

a magyar gyógyszeripar termékei a föld legtávolabbi országaiba is eljutnak, s készítőinek mindenütt tekintélyt, megbecsülést szereznek. ezt bizonyítja, hogy külföldről gyakran fordulnak telefonon vagy táviratban a medimpex-hez, fontos, nem ritkán életmentő gyógyszerekért. ilyen esetekben - a szolidaritás szellemében - azonnal intézkednek - többnyire repülőgépen, nem egyszer órákon belül eljuttatják a gyógyszereket rendeltetési helyükre.

/folyt.köv./
9.20-/a

- 7 -

bb 9. / a szolidaritás ...1.folyt./-lm

Legutóbb például n.sz. bjelinszkij neves szovjet tudós, a rigai gyógyszerintézet igazgatója súlyos vesebajban betegedett meg, s a műtétet a vese gyulladt állapota akadályozta. a fertőzőes gyulladás megszüntetéséhez intravénás tetránra, erre a hazánkban gyártott nagyhatású antibiotikumra lett volna szükség. a professzor felesége a pécsi egyetem gyógyszerintézetéhez fordult, amelynek munkatársai hosszú ideje tudományos kapcsolatot tartanak bjelinszkij professzorral. a levél vétele után pécsről azonnal felhívták a magyar vöröskeresztet és segítségét kérték. a vöröskereszt a medimpex-hez fordult, ahonnan még aznap telefonon ment az utasítás a moszkvai kirendeltséghez, moszkvából pedig késedelem nélkül repülőgépen juttatták el rigába a kért 25 ampulla intravénás tetrán-injekciót.

a gyors segítséget az sem akadályozza, ha nem indul közvetlen repülőgép, egy ízben - mivel aznap nem volt közvetlen járat - prágán át küldték a szovjetunióba quinoseptylt egy súlyos állapotban levő betegnek. a gyógyszer még a kérés napján meg is érkezett.

kalandos uton jutott el az életmentő gyógyszer egy francia kisgyermekhez is. egy francia rádióamatőr az éter hullámain kért degranolt. a felhívást Lengyelországban rádióamatőrök vették és haladéktalanul továbbították a magyar követségnek, amely azonnal értesítette a medimpex-et. a poznańi vásáron kinn tartózkodó medimpex-kirendeltség ugyancsak megkapta a hírt és azonnal légipostára tette a degranolt. egyidejűleg egy holland kórház is segítséget adott saját degranol-készletéből.

emlékezetes a human oltóanyagtermelő és kutató intézet dolgozóinak nagyszerű hegytállása is, amikor a nyáron 48-órás, megszakitás-nélküli munkával készítették el a lengyelországi himlőoltásokhoz kért egymillió adag vakcinát. a skopjei földrengés alkalmával a vöröskereszt ajándékképpen - vitaminokat, szérumokat, vérképző gyógyszereket küldtek a sokat szenvedett város lakóinak megsegítésére. a magyar gyógyszeripar és kereskedelem dolgozói ezt a fontos szállítmányt 24 órán belül állították össze./mti/

9.25/a

- 8 -

1020

bb 10. mintegy 800 új otthonról adtak már garancialevelet az építők szocialista brigádjai

i sb/gk szb ki

1963. november 16.

a budapesti építkezéseken jelentős új kezdeményezéssel indítottak harcot a lakások építési és szerelési hibáinak megszüntetéséért a 43-as építőipari vállalat szocialista brigádjai. kövesi ernő szocialista villanyszerelő brigádja volt az első, amely elhatározta, hogy az új otthonok villanyszerelési munkáiról hat hónapra szóló garancialevelet ad a lakóknak. ezzel kötelezte magát a brigád, hogy a jótállás időszakában térítés nélkül és sürgősen rendbehozza az elektromos hálózat esetleges hibáit. a vállalással az utólagos javításokat akarták elkerülni. a brigád elérte ezt a célt, mert figyelmesebben dolgozott és a szokásosnál jóval szigorúbb önellenőrzéssel végezte munkáját. a lágymányosi lakótelepen és környékén eddig mintegy 250 új otthonról adott garancialevelet a lakóknak és néhány kivételtől eltekintve nem is volt szükség utólagos javításra.

a kövesi-brigád nem sokáig volt az új kezdeményezés egyedüli képviselője. csakhamar csatlakozott hozzá galambos mátyás szocialista villanyszerelő brigádja is, amely már 10 hónapra vállalt jótállást. tovább szélesedett a mozgalom azzal, hogy kilépett a villanyszerelő szakma korlátjaiból. sali ádám vezetésével a víz- és gázszerelők, vörös ferenc és árokszállási gábor irányításával pedig az asztalosok szocialista brigádja is magáévá tette az új kezdeményezést. a brigádok a lágymányoson, a budaörsi uton, az alkotás utcában és az árpád-hídfőnél már mintegy 800 új lakás tulajdonosának adták át a kiváló minőségű munka okmányát, a garancialevelet. az év végére már több mint ezerre növelik a minőségi jótállással átadott új lakások számát. /mti/

..-

bb 11. fénytengely a baross-tér és a gellért-hegy között - korszerűsítik az erzsébet-híd környékének világítását

i nbj/tm szb ki

1963. november 16.

az elektromos művek még az idén korszerűsítik a margitsziget közvilágítását, végig a szigeti főútvonalon ostronyeles kandeláberekre szerelt fénycsövek világítanak majd. készül már a mátyás templom diszvilágítása is.

a jövő évben kell megoldania az elektromos műveknek az erzsébet-híd és környékének világítását. a tervek szerint a híd hatalmas acéltestét óriás-reflektorok „öltöztetik”, fénybe. a budai hídfeljárót nyolc, egyenként 30 méter magas árbóc-kandeláber világítja meg. az árbóc-kandeláberek tervezése már megkezdődött.

/folyt.köv./

9.30/a

- 9 -

bb 18. /a mezőgazdaságban... 1. folyt./- szb

némileg csökkentek a problémák, ez azonban nem jelenti azt, hogy hétköznaponként minden igényt ki tudnak elégíteni. ezért a szakemberek hangsúlyozták azt is, hogy a már korábban hozott intézkedések végrehajtását most sem szabad elmulasztani. továbbra is gondoskodni kell a rakodási idő csökkentéséről és arról, hogy a gépkocsik lehetőleg minden utjukat rakva tegyék meg. a tapasztalatok szerint sok üzem, intézmény és vállalat most már úgy véli, hogy kevesebb gondot kell fordítani a vasárnapi és az éjszakai áruátvétel-árúkladás megszervezésére. az ilyen jelenségek ellen azonban erőteljesen fel kell lépni, mert ez a szemlélet mehezíti a még mindig nagy szállítási feladatok lebonyolítását.

az autóközlekedés irányítói számolnak azzal is, hogy hamarosan beköszönt a nyirkos-csapadékos őszi, sőt esetleg a télies időjárás. részletes intézkedési tervet dolgoztak ki a forgalomban jelentkező problémák áthidalására, alkatrészeket tároltak a téli hónapokra, tartalékolnak fagyálló üzemanyagot. legfontosabb feladatnak tekintik az őszi nagy csucsforgalmi igénybevétel során műszakilag eléggé „leromlott”, kocsik gyors felújítását és karbantartását. a karbantartó részlegek sokszor túlórákban is javítják a kocsikat, hogy azok megfelelően rendbehozva, karbantartva indulhassanak a téli forgalomnak. az erőfeszítéseknek már mutatkozik az eredménye, a legtöbb kocsi műszaki állapota kielégítő, sőt jónak mondható.

a kpm autóközlekedési vezérigazgatóság már gondolt a jövőre is. a többéves tapasztalat azt mutatja, hogy a nagy őszi forgalom végzetével az intézmények, üzemek nem nagyon igyekeznek kihasználni a tefu „szabad kapacitását”, nem gondoskodnak az előszállítások megszervezéséről. emiatt aztán december vége felé, januárban - februárban többszáz kocsi áll, nincs mit fuvaroznia. az előszállítások megszervezése az idén még vontatottabban halad, mint más években, pedig akkor sem volt kielégítő. pedig télidőben sok anyagot - követ, kavicsot, téglát, kohászati alapanyagot, stb. - lehet felhasználási helyére juttatni. éppen ezért az autóközlekedési vezérigazgatóság a legsürgősebben megtárgyalja az érdekeltekkel, hogy az előszállítások szervezéséhez lassan hozzá, intézkedjenek, hogy télidőben se maradjanak „munka nélkül”, a tefu-kocsik. /mti/

9.55/a

10 45

- 12 -

bb 13. munkában a mátrai seprűkészítők

vid j-lm ká

1963. november 16.

heves megye hegyvidéki falvaiban jól jövedelmező téli foglalkozás a hagyományos seprűkötés. az erdei melléktermékeket begyűjtő és értékesítő vállalat, valamint a háziipari szövetkezet karolta fel ezt a régi hagyományokat őrző szakmát, és az ő megbízásuk alapján szedik a nyírfa-, a fagyal- és a vörösgyűrűvesszőket a mesterséghez értő falusi emberek. a télen mintegy 150 000 csutak-seprűt és több mint 10 000 ugynevezett katodás gally-seprűt készítenek. készítményeiket az alföldi termelőszövetkezetekben és budapesten értékesítik, de megrendelés érkezett a skandináv országokból is. ide nyírfa-gallyból készült seprűt szállítanak a mátra- és a bükk-vidéki falvakból. /mti/

--

bb 14. hatalmas mesterséges tó épül a nagykunságban

vid j-lm ká

1963. november 16.

karcag határának délnyugati részén közvetlen befejezés előtt áll a nagykunság második legnagyobb mesterséges tavának, a kecskéri víztározónak az építése. az elszikesedett, 270 hold kiterjedésű, teknő alaku mélyedésben két és félmillió köbméter vizet tárolnak majd. a város három nagy termelőszövetkezte: a lenin, a béke és a május 1. tsz jövőre több mint 1100 hold szántót, legelőt öntöz e vízkészlet segítségével. a tavat halakkal telepítik be, és partján nagyüzemi viziszárnyas-telepet hoznak létre. a tiszafüredi öntözőrendszer 9-es fűrtjéhez tartozó mesterséges víztározót kora tavasszal töltik fel. a magasított gátakkal körülvett „vitztenger”, gravitációs uton jut a magasvezetési öntözőcsatornába. /mti/

--

bb 15. évi félmillió forint értékű ujtás a műszaki irodalom segítségével

i áe/gk-lm fm

1963. november 16.

a csepel autógyár műszaki könyvtárának dolgozói dokumentációs brigádot alakítottak, amely a munkásbrigádokhoz hasonlóan célul tűzte ki a „szocialista”, cím elnyerését. a könyvtárosok messzemenő segítséget adnak az üzemben dolgozó szocialista munkabrigádoknak a szakmai továbbképzéshez és a termelő munkához. a dokumentációs brigád szocialista szerződést köt a többi gyári brigáddal, aminek értelmében rendszeresen ismerteti a munkásokat érdeklő témakörök szakirodalmát. vállalják, hogy a brigádtagok szakmai továbbképzéséhez szükséges könyveket beszerzik és tájékoztatják őket irodalmi, művészeti kérdésekről is.

/folyt.köv./
10.09/a

10 55

- 13 -

bb 15. /évi félmillió...1.folyt./-lm

a gyár „Kerpely Antal” precíziós öntő szocialista brigádja már sok újítást dolgozott ki a szakirodalom alapján, a könyvtárosok segítségével. Ezek közül a z országos műszaki könyvtár jelenlegi kiállításán is bemutatják a legújabbat, amelynek megvalósításához egy 1962-ben megjelent szakkönyv adta az ötletet. Az újítás évi félmillió forintos költség-megtakarítást eredményezett./mti/

--

bb 19. hazai együttműködés, külföldi segítség a híradástechnikai iparág tervteljesítéséhez

i kf/lm ki

1963. november 16.

a híradástechnikai ipar idej termelési terve 16 százalékkal, exportkötélezettsége 8 százalékkal haladja meg a tavalyit. A fontos iparág tíz év óta rendszeresen minden évben megoldotta hol fokozatosan, hol ugrásszerűen növekvő feladatait, s ezekhez a jó hagyományokhoz ragaszkodnak ebben az évben is. Feladatuk nem könnyű, hiszen az elmúlt háromnegyedévben sok probléma adódott, s a hátralevő másfél hónapban is van tennivaló bőven. Néhány üzem egész évben olyan nehézségekkel küzdött, amelyek egy része még most is fennáll. A beloianniszi híradástechnikai gyár termelése például - a 9 hónapi összesítés alapján - alatta maradt a tervezettnek, elsősorban anyagellátási hiányosságok miatt. A budapesti rádiótechnikai gyár a hazai igények kielégítésére szánt magnetofonokat az év eleje helyett csak most vette sorozatgyártásba. A legnehezebb az elektroakusztikai gyár helyzete, amely csaknem kizárólag exportra termel. Az üzem dolgozóinak az új gyártmányok előállítását a fejlesztéssel, jelentős költségekkel, sőt a jövőt megalapozó, gyökeresen megváltoztatott technológiával bevezetésével egyidőben kell megoldaniuk.

örvendetes viszont, hogy a legtöbbször elmarasztalt remix gyár a 3. negyedévben teljesítette tervét, s az igények kielégítésén kívül már raktárra is termelt a legfontosabb alkatrészekből. A jól dolgozó üzemek közé tartozik az Orion is, amely annak ellenére, hogy az at 650-es típusú televízió gyártásával elmaradt, háromnegyedévi tervét 6.5 százalékkal, exportfeladatát pedig 12 százalékkal teljesítette túl. A híradástechnikai iparág és a vállalatok legfőbb termelésirányítói, nemrég tanácskozást tartottak, amelyen a hátralevő idő tennivalóit beszéltek meg azzal a céllal, hogy megőrizzék az ipar eddigi jó hírnevét, teljesíthessék tervüket.

/folyt.köv./

10.20/a

10⁵⁵

- 14 -

me

bb 19. / hazai együttműködés...1.folyt./-lm

a megbeszélésen a feladatokat és a lehetőségeket egyeztetve a gyárak elhatározták, hogy a legteljesebb mértékben segítik egymást. A beloianniszi és a telefongyár például, bár mindkét helyen fennáll még az anyaghiány, soronkívül adják át egymásnak a legfontosabb alkatrészeket. Az Orion gyárat a székesfehérvári vtrgy segíti ki azzal, hogy naponta 40-50 kávé ad többletként az at 650-es televízióhoz, s így az elmaradást pótolni tudják. A székesfehérvári üzem maga is segítségre szorul. A negyedév elején még nem kaptak elegendő 17 colos képcsövet a kisteljesítményű televíziókhoz. Az egyesült izzó ezért soronkívül állította át egyik gyártósorát erre a típusra. Ezenkívül a vtrgy külföldi együttműködést is igénybevetett. Évek óta jó kapcsolatban van az egyik csehszlovák televíziógyárral, amelyet nem egyszer kiségitett. Most a csehszlovák üzem folyamatosan küld négyezer kisképcsövet, hogy a vtrgy pótolhassa elmaradását.

az üzemek összefogása, a külföldi jó kapcsolatok ápolása lehetővé teszi, hogy a híradástechnikai ipar idej tervét is teljesítse. Az iparág tervében még most is szerepel 70 millió forint értékű olyan televízió, amelyre a külkereskedelem visszavonta igényét. Ezt a jelentős összeget átviteltechnikai berendezések, rádióadók, telefonkészülékek, stb. gyártásával igyekeznek pótolni./mti/

--

bb 20. kovácsolt acél helyett gömbgrafitos vasöntvény - az április 4. gépgyár látja majd el az országot a korszerű alapanyaggal

i st/lk-lm ki

1963. november 16.

a feldolgozóipar egyik korszerű alapanyaga az úgynevezett gömbgrafitos vasöntvény, amelynek eredetileg lemezszerűen elhelyezkedő grafittartalmát vegyi úton századmilliméter átmérőjű gömböcskékké választják szét, s ezzel lényegesen javítják az öntvény szilárdságát, szívósságát. Ilyen öntvények az április 4. gépgyárban készülnek, de egyelőre csak kis mennyiségben. A termelés a következő években megsokszorozzák, mert a különlegesen kezelt öntvényekkel drága kovácsolt acélt lehet helyettesíteni. Forgattyutengelyeket, fogaskerekeket és egyéb olyan géprészeket gyárthatnak belőle, amelyeket eddig csak kovácsolt acélból forgácsolással készítettek.

a gyár 1965-ben a jelenlegi évi 300 tonna helyett már ezer tonna gömbgrafitos öntvényt állít elő, s különféle beruházásokkal az évi termelést később 2500-3000 tonnára növelik. A termelés fokozásához jövőre korszerű hőkezelő kemencét helyeznek üzembe a gyár öntödéjében. Később újabb hasonló kemencéket létesítenek és gépesítik az öntőde homokelőkészítő részlegét./mti/

--

10.30/a

- 15 -

11⁰⁰

me

bb 21. novemberi primőr karalábé exportra

vid j szb ká

1963. november 16.

a gyulavári Lenin hagyatéka termelőszövetkezetből a szövetkezetek megyei értékesítő központja megkezdte a frissen szedett primőr karalábé szállítását. eddig 70 000 darab válogatott karalábét raktak hűtővagonokba, s indítottak utnak a német demokratikus köztársaságba. az idén összesen 200 000 darab karalábét szállítanak gyulaváriból az ndk megrendelőknél. a termés egyrészét a megyei és a fővárosi piacokon értékesítik. /mti/

-. -

bb 22. 37 termelőszövetkezet épít agronómuslakást vas megyében

vid j szb ká

1963. november 16.

vas megyében az agronómusoknak mintegy 65-70 százalékuk nem rendelkezik a munkahelyén megfelelő lakással. a szakemberek városokból, a járási székhelyekről járnak ki a termelőszövetkezetekbe, s az utazással sok értékes órát veszítenek. a megyében több helyen, így acsádon és kemenesmagasiban már korábban felismerték. elsősorban a szövetkezet érdeke, hogy helyben lakják a szakvezető. a termelőszövetkezeteket segítő legutóbbi kormányhatározat, melynek értelmében a gyenge tsz-ek állami segítséggel építhetnek lakást az agronómusok részére, nagy visszhangra talált vas megyében. az állam adta lehetőséggel élve eddig 37 termelőszövetkezet jelentette be, hogy jövőre lakást épít az agronómus számára. /mti/

-. -

bb 23. nyugalomba vonul a sárrét utolsó kötélverő mestere

vid fm/tné szb fm

1963. november 16.

sulyok istván, idős szeghalmi kötélverő mester több mint négy évtizedes munka után a közeljövőben nyugalomba vonul. ősi szerzőségeit - amelyeket elődeitől örökölt - a helyi művelődési otthon honismereti szakkörének ajándékozta. a kör tagjai fényképfelvételeken örökölték meg az utolsó kötélverő mester nyugalomba vonulásával kihaló sárréti mesterség fogásait. /mti/

-. -

10.35/a

- 16-

me

bb 25. évente huszmillió forint értékű villamosenergiát „mentenek meg,, a kondenzátorokkal

vid te szb szf

1963. november 16.

amíg a villamosenergia az erőműből eljut a fogyasztóhoz, az úgynevezett fáziseltolódás következtében gyengül az „ereje,, minél hosszabb a vezeték, annál több áram vesz kárba. az áramvesztéséget azonban csökkenthetik: a vezetékek egyes szakaszain, elsősorban az energiát felhasználó berendezések előtt, fázisjavító kondenzátort szerelnek fel.

a mechanikai művekben már évek óta készítik ezeket az alkatrészeket. jelentőségükre jellemző, hogy egy év alatt gyártott kondenzátorok használatával évente 20 millió forint értékű, egyébként kárbavesztő áramot „mentenek meg,, értéküket még az ismíveli, hogy ma már olyan minőségben készülnek, hogy versenyeznek a külföldi gyártmányokkal.

a jövő év fontos állomása lesz a kondenzátor gyártásnak. ekkor alkalmazzák először a nagyüzemi termelésben a korszerűbben impregnált szigetelőanyagokat, ezek jelentősen meghosszabbítják a kondenzátorok élettartamát. ezenkívül lényegesen olcsóbb lesz a készítésük is, mert a méretek megváltoztatásával 25-30 százalékkal kevesebb anyagot használnak fel, anélkül, hogy ez a korszerűsített kondenzátorok minőségét rontaná. /mti/

..-

bb 26. 150 000 mezőgazdasági dolgozó vesz részt szervezett szakmai oktatásban - a mezőgazdaságban is megkezdődött az „iskolaév,,

i ie szb ká

1963 november 16.

az őszi mezőgazdasági munkák zömének befejeztével, november közepén megkezdődött a falvakban az „oktatási idény,, az 1963-64-es évadban kerekén 150 000 felnőtt mezőgazdasági dolgozó, nagy többségében termelőszövetkezeti tag vesz részt a szervezett, intézményes szakmai tanulás valamilyen formájában.

a legtöbben, mintegy 70 000-en a szakmunkásképző tanfolyamokon tanulnak. ez az oktatási rendszer az idei évre alakult ki teljesen, magába olvasztva, s a nagyüzemi gazdálkodás követelményeinek megfelelő szintre emelve a régi ezüstkalászos tanfolyamok hagyományait.

/folyt.köv./

10.40/a

11 15

- 17 -

bb 26. /150 000 mezőgazdasági dolgozó... 1. folyt./- szo

a szakmunkásképző tanfolyamok három féle - üzemi, körzeti és bentlakásos - formában indultak, a helyi körülményektől, az azonos szakmát tanulók számától és egyéb feltételektől függően. a tanév végén a harmadik évfolyam 18 000 hallgatója tesz vizsgát, ennyivel gyarapodik majd az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek mezőgazdasági szakmunkás-gárdájának huszonötézes tábora.

a mezőgazdasági gépészeti szakmunkásképzés első évfolyamának számítanak az alapfoku traktorvezetői tanfolyamok, amelyekben csaknem 20 000-en vesznek részt. négyszáz állami gazdaságban, gépjavító állomáson és termelőszövetkezetben szerveznek részükre három hónapos tanfolyamot, a már régebben kiképzett traktorvezetők egy része, több mint 6000 dolgozó, bonyolultabb mezőgazdasági gépeket is kezelni tudó szakmunkás, illetve gépszerelőnek tanul tovább.

képesítést ugyan nem adnak, de rendszeres, összefüggő szakmai ismereteket nyújtanak, s így intézményes oktatási formának számítanak a tudományos ismeretterjesztő társulat tsz-akadémiái. az idén 600 termelőszövetkezetben indult ilyen, 15-20 előadásból álló sorozat. mintegy 30 000 részvevője elsősorban azok közül a tsz-tagok közül került ki, akik egy szakma vizsgakötelezettséggel járó elsajátítására még vagy már nem vállalkoznak, de azért módszeresen meg akarják ismerni a munkájukhoz és a szövetkezeti gazdálkodáshoz szükséges tudnivalókat. a tsz-akadémiákon ezeken kívül számos közismereti témáról is hallanak előadásokat.

valóságos „tömegoktatási”, formának számít már a falun a közép- és felsőfoku mezőgazdasági technikumok levelező tagozata. jelenleg 20 000 hallgatója van, januártól, az új tanév kezdetétől pedig körülbelül 25 000 lesz. a hallgatók között szép számmal találhatók ugyan az államapparátus, a tömegszervezetek, vállalatok alkalmazottai is, a nagy többség azonban a mezőgazdasági üzemek dolgozói közül került ki. a kihelyezett középfoku technikumok osztályok tanulójának mintegy 70 százaléka termelőszövetkezeti tag. ezek a kihelyezett osztályok hetenként előadást és konzultációt tartanak a „levelező hallgatóknak”, s ezzel nagymértékben megkönnyítik a rendszeres tanulástól már elszokott parasztembereknek is a középfoku szakmai ismeretek elsajátítását. most csaknem 300 ilyen osztály működik, s januárban több mint 100 első osztály nyílik. /mti/

10.55/a

1120

- 18 -

Mo

bb 24. tudományos kisfilm-sorozat a tit előadóknak pécselt

vid fm/tné-lm fm

1963. november 16.

a tit baranya megyei szervezete a megyei népművelési tanácsadóval közösen rendszeresen tart kisfilm-bemutatót a tit előadók, népművelési munkások részére. a bemutatók célja egyrészt a tit előadók tájékoztatása a különböző tudományágak mai helyzetéről, legújabb eredményeiről, másrészt módszertani segítségnyújtás munkájukhoz. összesen 200 kisfilm bemutatását tervezik. /mti/

--

bb 27. mintegy 700 előadás, 140 000 néző - 15 éves a nyiregyházi bábszínház

vid fm/tné-lm fm

1963. november 16.

tizenöt éve alakult meg a nyiregyházi bábcsoport. két évi vándorlás után a józsef attila művelődési házban kapott végleges helyet, ahol létrehozták a bábszínházat. azóta megszakítás nélkül működik, s ma a gyerekek legkedveltebb szórakozóhelye. az együttes 15 év alatt több, mint ötven mesejátékot mutatott be, mintegy 700 előadáson. a műsorokat 140 000 gyermek tekintette meg. /mti/

--

bb 28. irodalmi klubdelutának a győri uttörőknek

vid fm/tné-lm fm

1963. november 16.

a győri ifjúsági ház gyermekkönyvtárának 827 beiratkozott olvasója van. számukra havonta irodalmi klubdelutánokat is rendeznek. az uttörők beszámolnak, hogy milyen könyveket olvasnak, a könyvtár vezetői pedig tájékoztatják őket a legújabb ifjúsági könyvekről. /mti/

--

10.57/a

- 19 -

Mo

bb 29. naponta 100 vagon almát szállítanak el szabolcshól

vid j szb ká

1963. november 16.

szabolcs-szatmár megye 15 000 hold kiterjedésű nagyüzemi termő gyümölcsöseiben befejeződött a legizletesebb téli alma, a jonathán betakarítása, csaknem egy hónapig több mint 50 000 ember volt elfoglalva a gyümölcszedéssel, válogatással, osztályozással és szállítással, így sikerült időben begyűjteni a 15 000 vagonnyi almát, bár a göngyöleghiány sok gondot okozott és okoz a termelőknek, a szövetkezetek és állami gazdaságok csaknem 2 000 vagon almát voltak kénytelenek prizmába rakni.

a világ minden táján keresett s kedvelt szabolcsi jonathán szállítása jó ütemben halad, naponta több mint 100 vagon gyümölcsöt küldenek szabolcshól külföldre és a hazai piacokra. körülbelül 1 000 vagon almát tárolnak a nyiregyházi gyümölcskombinátban, hogy a piacokon tavasszal se legyen hiány. /mti/

--

bb 31. magyar parlamenti küldöttség utazott angliába

t bc/gk szb sr

1963. november 16.

az angol parlament meghívására szombaton délelőtt országgyűlési küldöttség utazott tiznapos látogatásra angliába. a küldöttség vezetője dr. molnár erik, az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnöke, tagjai: dr. bartha tiber, bodonyi pálné, dr. sivó józsef, vida miklós, dr. wild frigyos országgyűlési képviselők.

a küldöttséget a keleti pályaudvaron vass istvánné, az országgyűlés elnöke, számos országgyűlési képviselő, szilágyi béla, a külügyminisztérium főosztályvezetője bucsuztatta. jelen volt a bucsuztatásnál ivor thomas montague pink, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság budapesti követe és a követség több tagja. /mti/

--

bb 32. kádár jános fogadta a finn parlamenti küldöttséget

t bc/te szb sr

1963. november 16.

kádár jános, a minisztertanács elnöke szombaton délelőtt az országház gobelin-termében fogadta a finn parlamenti küldöttséget, amely kauno kleemolának, a finn köztársaság parlamentje elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, és szívélyes eszmecserét folytatott a delegáció tagjaival.

a baráti beszélgetésen részt vett fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, vass istvánné, az országgyűlés elnöke, péter jános külügyminiszter, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, kurtán sándor, a magyar népköztársaság helsinki nagykövete. jelen volt a látogatásnál r.s. palas, a finn köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

11.04/a

- 20 -

11 35

bb 30. a nőtanács kezdeményezésére: falusi szolgáltató kombinátok nyílnak - javaslat önkiszolgáló diák-éttermekre

i vt/lk szb zs

1963. november 16.

a magyar nők országos tanácsa egy sor érdekes és hasznos kezdeményezéssel kívánja könnyíteni a dolgozó asszonyok, családayánők második műszakját.

a nőtanácsi aktivisták javaslatára és tevékeny közreműködésével például az ország különböző részein kiépítik a földművelőszövetkezeti szolgáltató házak hálózatát, az első ilyen „szolgáltató kombinátot”, a tervek szerint még az idén megnyitják bal-mazujvárosban. itt egy helyen javítják majd a cipőket, a ruhaneműket, s kölcsönöznek különböző háztartási kisgépeket. berendeznek klubhelyiséget is, ahol a különbözőféle gyakorlati teendőkkel ismerkedhetnek meg az asszonyok.

az országos háztartási tanács keretében különböző albizottságokat hívnak életre. az építészeti albizottságnak például az lesz a feladata, hogy az új lakások belső tervezési problémáinak megoldását, az otthonok kulturáltabbá tételét segítse javaslataival, észrevételeivel. az albizottság figyelemmel kíséri azt is, hogy az új lakótelepek tervezői gondoskodnak-e a gyermekeknek játszótérrel, homokozóval, zöldterületekkel. a háztartási tanács másik albizottsága a táplálkozástudomány legújabb megállapításainak átültetését szorgalmazza a gyakorlatba. ezen kívül tanulmányozza az élelmiszeripar, az egyes vendéglátóipari egységek, az üzemi étkeztetés helyzetét, s indítványokat dolgoz ki a minőség javítására, kalóriadus étrendek összeállítására.

az országos háztartási tanács azzal a javaslattal fordult a belkereskedelem illetékeseihez, hogy néhány budapesti vendéglátóipari egységet alakítsanak át önkiszolgáló diákétteremmé. ez nagy könnyebbséget jelentene elsősorban azoknak a szülőknek, akiknek gyermekei a napközi otthonokban nem kaptak helyet. az indokolt kérés teljesítésére a belkereskedelmi minisztérium illetékesi ígéretet tettek. /mti/

--

11.14/a

- 21 -

11 35

me

me

bb 33. készülnek a magyar-Lengyel gazdasági együttműködés távlati tervei - 1980-ig több mint hatszorosára emelkedik a két ország árucsereforgalma

i sl/te szb ki

1963. november 16.

magyarország külkereskedelmi forgalmában Lengyelország egyre fontosabb helyet foglal el, különösen 1958 óta, a lengyel párt- és kormányküldöttség magyarországi látogatása után lendült fel országaink árucseréje. az elmúlt öt év alatt két és félszeresére növekedett kereskedelmi forgalmunk, az idén már meghaladja a másfél-milliárd devizaforintot, s ezzel hazánk külkereskedelmében - a szovjetunió, csehszlovákia és az ndk után - lengyelország a negyedik helyet foglalja el.

a külkereskedelmi minisztériumban elmondották, hogy országaink jól bevált termékeit cserélik ki, s ezzel kölcsönösen segítik egymást az ipar és mezőgazdaság fejlesztésében. mi motorkocsikat, diesel-mozdonyokat, autóbuszokat, vegyipari berendezéseket és teljes erőműveket szállítunk, Lengyelországból tehervagonok, speciális vagonok, különféle erőszármu berendezések, bányá- és szerszám-gépek érkeznek. ez az együttműködés gyakran igen nehéz problémákon segíti át országainkat. a magyar mezőgazdaság szocialista átalakításának idején lengyelország mezőgazdasági gépeket és többtízezer tonna műtrágyát szállított, most pedig, amikor építőiparunk küzd nehézségekkel, mintegy másfélmillió rubel értékű építőipari gép, a többi között korszerű toronydaruk, betonkeverők, vibrátorok, cementtárolók érkeznek. lengyel szakemberek részt vettek a nemrég átadott dunai cement- és mészmű építkezéseiben. magyarország több esetben szállított soron kívül különféle gépeket, alkatrészeket lengyelországnak.

a következő években és évtizedekben gazdasági kapcsolataink még gyorsabb ütemű fejlődésével számolhatunk - hangzott a tájékoztatás. a magyar-Lengyel alumínium- és timföldegyezmény alapján 1965 és 1970 között jelentős mennyiségű timföldet szállítunk, amelynek ellenértékéért tömbalumíniumot és különféle gépeket, berendezéseket kapunk. ugyanakkor szorosán együttműködünk az 1980-ig szóló távlati terveink kidolgozásában, e készülő terveket már több esetben egyeztetjük, s a kölcsönös kívánságoknak megfelelően finomítottuk. figyelembe vesszük azt, hogy a hagyományos kereskedelmi kapcsolatok ma már nem elegendőek az áruforgalom gyorsított növeléséhez, a gyártmányok széleskörű szakosítására van szükség anhoz, hogy még hatékonyabban segítsük egymást. közös megalapodás alapján fejleszti ki a két ország számára legelőnyösebb és leggazdaságosabb erőműtípusokat, bányagépeket, vasuti járműveket.

/folyt.köv./

n

12.08

12 20

- 22 -

Mag

bb 33. /készülnek a magyar-Lengyel... 1. folyt./- szb

magyarország különféle átviteltechnikai és mikrohullámu berendezésekből annyit kíván gyártani, hogy abból lengyelországnak és a kgst más országainak is szállíthasson, a lengyel ipar viszont különféle bányagépekkel, építőipari és kohászati berendezésekkel látja el a baráti országokat, köztük hazánkat is.

előzetes számítások szerint a két ország kereskedelmi áruforgalma 1963-hoz képest 1980-ra több mint hatszorosára növekszik. ugyanakkor elmélyítjük a szakemberek közötti tapasztalatcserét, kölcsönösen segítjük egymást gyártási leírások és dokumentációk átadásával, hogy országaink termelése minél előbb a nemzetközi színvonalra emelkedjék - hangzik a külkereskedelmi minisztériumtól kapott tájékoztatás. /mti/

--

bb 34. a szépművészeti muzeumban megnyitották a csontváry- emlékkiállítás

t tf/gk szb fm

1963. november 16.

szombaton a szépművészeti muzeum márványtermében többszáz érdeklődő jelenlétében dr. liptai ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője ünnepélyesen megnyitotta csontváry kosztka mihály tivadar emlékkiállítását.

az ünnepségen megjelent szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, mihályfi ernő és nógrádi sándor, az elnöki tanács tagjai, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke és gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, valamint társadalmi és kulturális életünk számos vezető személyisége.

a tárlatot - amelyen a művész harminc alkotását mutatják be - tavaszig tartják nyitva. /mti/

--

12.50/a

- 23 -

13⁰⁵

M

bb 35. véget ért a 6. magyar onkológus kongresszus

t ms/lks szb zs

1963. november 16.

Szombaton, a 6. magyar onkológus kongresszus utolsó napján szekció-üléseken vitatták meg a nőgyógyászati és a gégeszeti daganatos megbetegedésekkel kapcsolatban szerzett klinikai tapasztalatokat és gyógyítási eredményeket. Számos előadás hangzott el a korszerű vizsgáló módszerekről és a hormon-kezelés lehetőségeiről is.

A kongresszus három napján és az azt megelőző sejtani tanácskozáson csaknem 200 előadás hangzott el. A kongresszus számos külföldi résztvevője értékes előadással járult hozzá a magas színvonalu vitához. A tanácskozásokon a szűkebb értelemben vett onkológusokon kívül részt vettek mindazoknak a klinikai szakmáknak neves képviselői, amelyek érdekeltek a daganatos betegségek gyógyításában. /mti/

..-

bb 36. a budapesti pártbizottság kibővített ülése

k zs/gk szb zs

1963. november 16.

A budapesti pártbizottság szombaton kibővített ülést tartott, amelyen meghívottként jelen voltak a kerületi pártbizottságok első titkárai, a minisztériumi pártbizottságok titkárai és a tömegszervezetek budapesti vezetői. A tanácskozáson a 8. kongresszus határozatai végrehajtásának főbb tapasztalatairól és a további feladatokról tárgyaltak. Méhes Lajosnak, a budapesti pártbizottság titkárának bevezetője után vita következett. Felszólalt Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a pártbizottság első titkára is. A vita után a pártbizottság jóváhagyta a beterjesztett javaslatokat. /mti/

..-

bb 37. befejeződött az építőipari kutatók egyhetes tudományos ülészsaka

t sb/lk szb ki

1963. november 16.

A budapesti műszaki egyetem disztermében szombaton zárult az építésügyi minisztérium kutató intézeteinek 4. tudományos ülészsaka. Az egyhetes tanácskozás tíz szekciójában mintegy 1200 kutató, egyetemi tanár, tervező és építőipari szakember tárgyalta meg a tudományos munka idei eredményeit és a jövő évi tennivalókat.

/folyt.köv./
13.10/a

13 20

- 24 -

Me

bb 37. /befejeződött... 1. folyt./- szb

A szombati plenáris ülést Sebestyén Jánosnak, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettesének előadása vezette be. Hangsúlyozta, hogy a hazai és a nemzetközi műszaki színvonal összehasonlító vizsgálatainak segítségével kell meghatározni a műszaki elmaradás pótlásához szükséges tudományos feladatokat. Az ülészak munkáját Farkas László, az építésügyi minisztérium műszaki-fejlesztési főosztályának vezetője értékelte. Elmondotta, hogy ez a tanácskozás volt az első, amely nemcsak a tudományos munka feladatait, hanem a kutatás módszertanának és megszervezésének kérdéseit is megtárgyalta. Ennek alapján hangolták össze az intézetek jövő évi kutatási tervét, amelyben a nemzetközi munkamegosztás lehetőségeit is messzemenően figyelembe vették. A minisztérium kutató intézetei így mintegy 360 tudományos témát dolgoznak fel a jövő évben és befejezik a harmadik ötéves terv tömeges építkezéseit előkészítő kutatási munkákat.

Az egyhetes ülészak dr. Szabó János építésügyi miniszter-helyettesnek, a műszaki tudományok kandidátusának zárszavával ért véget. /mti/

..-

bb 38. nyolc ezer tonna kő, 20 ezer köbméter rőzse a partok erősítésére a Tisza középső szakaszán

vid te szb szf

1963. november 16.

A középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetői, mérnökei az elmúlt napokban tartották meg tízedik folyamszabályozási szemléjüket a tiszán. Tiszafüredtől Csongrádig utaztak végig a folyón, megállapították, hogy az ideai szabályozási program jelentős részét már elvégezték. Az omladozó partok erősítésére nyolc ezer tonna követ és mintegy huszezer köbméter rőzsét használtak fel. Kiskörén, Tiszaroffon és Tiszainokán befejezték a szakadozó gátak megerősítését, eltávolították a mélyebb merülé-
sű hajók útjába lerakódott iszaprétegeket. Tizenöt helyen elkészültek az átereszek, zsilipek karbantartásával, megtisztították a partszakaszokat a jégzajlást gátló akadályoktól. Ebben az évben összesen ötmillió forintot fordítottak folyamszabályozásra, partbiztosításra. Jövőre újabb nagyarányu munkához lát-
nak. /mti/

..-

n
13.20-/a

- 25 -

Me

bb 39. az építővállalat kivételével teljesítik éves tervüket a zalai üzemek

vid te szb szf

1963. november 16.

zala megye valamennyi üzemét visszavetette a tél termelési tervének teljesítésében. november közepére a megye csaknem minden ipari üzeme pótolta elmaradását, sőt néhány vállalat tervteljesítést is elért. a minisztériumi irányítás alá tartozó ipari üzemek közül a tejipari vállalat a tervezettnél mintegy három és félmillió literrel több tejet vásárolt és dolgozott fel, tulszárnyalta exportkötelezettségeit is. a terv 260 tonna ementáli sajt exportálását írta elő, ezzel szemben november közepéig 770 tonnát szállítottak külföldre. ezerkétszáz mázsa vajjal többet adtak el a külföldi kereskedőknek, mint az év elején számítottak rá.

a megye egyik legnagyobb és népgazdaságilag igen fontos vállalata, a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat az egyedüli, ahol nem okozott különösebb termelési kiesést a kemény tél. a nagylengyeli mező kutjai egész éven át ontották a kőolajat. a nagylengyeli dolgozók nemcsak az esedékes termelési tervüket teljesítették; különleges méréseket, tudományos alapokra fektetett vizsgálatokat is végeztek, s az egyes körzetekben növelték a kutak hozamát. november közepén több mint 32 000 tonna olajat hoztak felszínre terven felül. a termelés növelésén kívül mintegy nyolc milliós önköltségcsökkentést értek el. eleget tesz termelési kötelezettségének a dunántúli kőolajipari gépgyár és a zalai kőolajipari vállalat is.

a megye ipari üzemei közül legnagyobb létszámmal dolgozó megyei építőipari vállalat minden törekvés ellenére sem tudja pótolni az elmaradását. több, erre az évre tervezett munkája befejezetlen marad. még el sem kezdték például nagykanizsán annak a 132 lakásnak az építését, amelyet a jövő tavasszal kellene átadni. ugyancsak késik zalaegerszegen egy 16 tantermes általános iskola, egy 150 férőhelyes diákotthon és egy irodaház építésének megkezdése, de már lassan egy éve húzódik a zalaegerszegi kenyérgyár átadása is. /mti/

--

13. 30/a

- 26 -

Me

bb 40. negyvennyolc év az ózdi kohászati üzemekben

vid te-lm szf

1963. november 16.

nyugdíjbavonulása alkalmából szombaton vettek búcsút barátai, munkatársai, felettesei, az ózdi kohászati üzemek egyik legrégebbi dolgozójától valuch ignáctól, aki több mint 48 évet töltött becsülettel a gyár szolgálatában. lakatosinasként kezdte, gépészként folytatta a szakmát, majd 1948-tól a gyár ujitási ügyeit intézte. /mti/

--

bb 41. befejeződtek a kőrös-vidéki mezőgazdasági napok

vid j-lm ká

1963. november 16.

szombaton, a kőrös-vidéki mezőgazdasági napok utolsó napján békéscsabán, a városi tanács dísztermében dr. petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tartott előadást a magyar mezőgazdaság előtt álló feladatok címmel. az előadást mintegy 400 szakember hallgatta meg. a kőrös-vidéki mezőgazdasági napok a csaba étteremben rendezett hangulatos gazdaszabbállal értek véget. /mti/

--

bb 42. száz-éves asszonyt köszöntöttek kecskeméten

vid fm/tné-lm fm

1963. november 16.

kecskeméten századik születésnapját ünnepli özv. berente ferencné. szombaton a városi tanács, a helyi nőtanács, a hazafias népfront-bizottság és a kecskeméti mária-városi uttorócsapat képviselői keresték fel jókívánságaikkal és ajándékaikkal a „hírös-város,„ legidősebb asszonyát. a ritka születésnapjára érkező családtagok és barátok mellett a napot gyermekeivel, 18 unokájával és 14 dédunokájával tölti együtt a matróna. berenténé egyébként ma is jó egészségnek örvend. két évvel ezelőtt, 98 éves korában ugyan ágyba kényszerítette a tüdőgyulladás, de erős szervezete leküzdötte a súlyos betegséget. /mti/

--

bb 45. doleschall frigyés egészségügyi miniszter fogadta az onkológus kongresszus külföldi vendégeit

k ms/tr-lm zs

1963. november 16.

dr. doleschall frigyés egészségügyi miniszter szombaton fogadta az onkológus kongresszus alkalmából hazánkba tartózkodó külföldi tudósokat. a fogadáson jelen volt dr. kellner béla akadémiai levelező tag, dr. vikol jános, az országos onkológiai intézet igazgatója, továbbá az egészségügyi minisztérium és az onkológiai intézet több vezető munkatársa. /mti/

--

14.00/a

- 27 -

Me

bb 43. kiállítás nyílt iván hrisztov bolgár festőművész alkotásaiból

t tf/lk szb fm

1963. november 16.

Szombaton képzőművészeti kiállítás nyílt a budapesti bolgár kultúra bemutató termében. a tárlatot, amelyet Ivan Hrisztov bolgár festőművész alkotásaiból állítottak össze, Imre István Kossuth-díjas festőművész nyitotta meg.

a megnyitón résztvett Jancsó Georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

a kiállítást december 10-ig tekintheti meg a közönség naponta 11-től 18 óráig. /mti/

..-

bb 46. a bhév közleménye

k hbj szb ki

1963. november 16.

a budapesti helyi érdekű vasut értesíti az utazóközönséget, hogy vágányfelújítási munkálatok miatt november 18-tól december 14-ig minden hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken 8 és 15.20 óra között a vonatforgalmat szigetcsép és szigetszentmárton - szigetujfalu között és viszont szünetelteti. ennek pótlására autóbuszok közlekednek a két állomás között. szigetszentmárton-szigetujfalu és ráckeve állomások között az ingajáratok menetrendszerint közlekednek és csatlakoznak a vonatpótló autóbuszokhoz. a vonatpótló autóbuszokon a bhév vonatokon érvényes menetjegyekkel lehet utazni. azokra szigetcsép, illetve szigetszentmárton-szigetujfalu állomásokon kell átszállni. vágányzári napokon a gy.12 - gy.15- 2002 és 2015 -ös számú vonatok nem közlekednek. a vágányzári munkálatok ideje alatt a vonatpótló autóbuszok egyetemi tangazdaság feltételes megállóhelyet nem érintik. ott szünetel a forgalom. a vágányzári időszakon kívüli napokon és időkből a rendes menetrend szerinti forgalmat tartják fenn. a rendkívüli forgalommal kapcsolatos részletes felvilágosítást a bhév állomások adnak. /mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 6. számú hírünk: /tovább gyarapodik... 1. folyt./ 2. bek. utolsóelőtti sorában a szöveg helyesen:

... megoldhatjuk szövetkezeti vállalkozással...

/mti/

..-

14.15/a

- 28 -

me

bb 44. időjárásjelentés

szb

1963. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 16-án, szombaton délelben:

a hőmérséklet csökken

a hosszú időn át óceáni és észak-európai pályát követő ciklonok tegnap óta nyugat, közép- és részben dél-európa térsége felé közeledtek. ennek következtében az utóbbi területeken gyors frontátvonulásokkal, élénk déli széllel erőteljes melegedés zajlott le. viszont a ciklonrendszer hátoldalán sarkvidéki levegő hatolt dél felé a brit-szigeteken át, egészen észak-afrikáig. ez a viszonylag hideg levegő kelet felé szorítja a főkénti közép-európa fölött található szubtrópusi jellegű légtömegeket.

hazánkban tegnap az említett ciklonrendszer közeledésekor már kora délelőtt erős légnyomáscsökkenés és szélgyorsulás kezdődött, majd gyors felhősödés és jelentéktelen fűtőesőkkel délnyugatról északkelet felé meleg front vonult át. ennek megfelelően győr-marcali vonaltól nyugatra egyáltalán nem sütött ki a nap, ettől keletre azonban 2-5 órás napsütést mértek. a hőmérséklet a megszokott napi menet nem követte, ugyanis a legtöbb helyen nem koradélután, hanem este volt a maximum hőmérséklet. nevezetesen általában 10-15, délen helyenként 16-19 fok közötti értékeket ért el. ma hajnalban a hőmérséklet általában 10 fok körül változott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 7.6 fok volt, 2.6 fokkal magasabb mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 milliméter, nem változik. várható időjárás vasárnap estig: tulnyomóan felhős idő, az ország területének legnagyobb részén esővel.

élénk, helyenként erős szél, ma még többnyire délnyugati, holnap már északnyugati irányból. a nappali felmelegedés az északnyugati határszél kivételével lényegesen gyengébb lesz, mint ma volt. a hőmérséklet fokozatosan csökken.

a duna vízállása budapestnél 145 centiméter. /mti/

..-

14.20/a

- 29 -

me

bb 48. egy év alatt több mint ötvenezer résztvevő a lengyel olvasóterem rendezvényein - érdekes kiállítások, előadások, műsorok a következő hetekben - Jan Bystrzycki igazgató nyilatkozata

i dl/hné-Lm zs

1963. november 16.

hónapról-hónapra változatos programot bonyolít le a lengyel olvasóterem, tevékenységének legutóbbi eredményeiről és a következő hetek terveiről, eseményeiről Jan Bystrzycki igazgató nyilatkozott az mti munkatársának.

-tavaly több mint 50 000-en vettek részt rendezvényeinken, s minden jel arra mutat, hogy ezt az eredményt az idén megdöntjük. ebben az évben hét hónap alatt 136 kiállítást, előadást rendeztünk, s élménybeszámolókon, valamint egyéb összejöveteleken vettünk részt a munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek lengyelországra vonatkozó sok-sok kérdésére, művészet, irodalom, politika, ipar egyaránt szóba került ezeken a rendezvényeken, amelyeken jónéhány esetben magyarországra látogató neves lengyel személyiségek, valamint lengyelországban járt magyar tudósok, szakemberek, stb. tájékoztatták az érdeklődőket.

- a lengyel párt- és kormányküldöttség látogatásának hírére megsokszorozódott a magyar dolgozók érdeklődése a lengyel népköztársaság mai élete, eredményei iránt. társadalmi és tömegszervezetek, vállalatok, üzemek és intézmények egész sora keresett meg bennünket; vegyünk részt barátsági rendezvényeinken, segítsünk, hogy lengyelországról szóló kiállításai, műsoraik minél méltóbbak legyenek a nemes szándékhoz. kérésüknek természetesen örömmel teszünk eleget. ezenkívül mi magunk is sok kiállítást és egyéb eseményt rendezünk budapesten és vidéken.

- a ganz-mávag-ban, veszprémben és orosházán a magyar-lengyel együttműködés eredményeiből mutatunk be egy csokrot fényképekben. a mai lengyelország című tárlat anyagának a bartók béla munkásszálló, a pesterzsébeti vasas művelődési ház és a csepel csillagtelepi művelődési klub, a lengyel lakáskultúra című gyűjteménynek békéscsaba és a budapesti uránia filmszínház ad majd otthont. a hazafias népfront országos tanácsának belgrád rakparti klubjában a lengyel békemozgalomról, egerben lengyel bélyegekből, békéscsabán pedig a mai lengyel falu életéről rendezünk kiállítást. az ország más vidékein jónéhány más gyűjteményt is bemutatunk. a fénykép- és dokumentumsorozatok elkalauzolják majd a nézőket a lengyel tengerre, lengyelország nyugati területeire, krakkóba és nowa-hutába...
/folyt.köv./

15.10/-n

-30-

Me

bb 48. /egy év alatt...1.folyt./-Lm

-közreműködésünkkel lengyel-magyar barátsági estek, összejövetelek és lengyel filmbemutatók lesznek a ganz-mávag-ban, csepelen, pesterzsébeten, veszprémben, esztergomban, békéscsabán, orosházán, egerben és tatabányán. az olvasóterem munkájáról alkotott kép azonban korántsem teljes. a falusi népfront- és kisház bizottságok egész sora, valamint számos üzemi klub, művelődési ház fordult és fordul hozzánk műsorfüzetekért, kottákért, hanglemezekért és lengyel játék- illetve dokumentumfilmekért a következő hetek barátsági rendezvényeinek gazdagítására, - mondta egyebek között Jan Bystrzycki./mti/

..

bb.51. a szovjet hadviselők bizottságának küldöttsége hazánkban

gk/ n zs

1963. november 16.

a magyar partizán szövetség meghívására tiznapos látogatásra szombaton budapestre érkezett a szovjet hadviselők bizottságának négytagú küldöttsége, vasziliy ivanovics sarapovnak, a minszki városi tanács végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével. a delegáció tagjai: sztyepan antonovics olekszenko, ukrajna energetikai miniszterhelyettese, ivan vasziljevics rocssin, a leningrádi városi pártbizottság munkatársa és anna turkina, külkereskedelmi minisztériumi dolgozó.

a vendégeket a keleti pályaudvaron a partizán szövetség vezetői, valamint egykori magyar harcostársaik fogadták./mti/

..

bb.57. korszerű színháztermet, szélesvásznú filmszínházat avattak csorváson

vid/fm/tné n fm

1963. november 16.

a békés megyei csorvás községben szombaton felavatták a színházi előadások tartására és szélesvásznú filmek vetítésére alkalmas, most elkészült nagytermet. a helyiség 300 személy befogadására alkalmas. /mti/

..

15.11/-n

-31-

Me

bb 49. száz békés megyei termelőszövetkezeti gazda érkezett háromnapos kirándulásra budapestre

vid j szb ká

1963. november 16.

szombaton békéscsabáról száz békés megyei termelőszövetkezeti gazda érkezett budapestre háromnapos kirándulásra. a békési gazdák megtekintik a főváros nevezetességeit: többek között a parlamentet, a halászbástyát, a mezőgazdasági muzeumot és színházi előadáson vesznek részt. a kirándulás költségeit a termelőszövetkezetek önszervező és biztosítási csoportja viseli. az elkövetkező időben több hétvégi kirándulócsoporthoz indul budapestre hasonló programmal és létszámmal. /mti/

--

bb 54. életveszélyes sérülést okozott a meggyulladt benzingőz

lk szb zs

1963. november 16.

vendég Imre 40 éves lakatos a csepeli vasmű hidraulikus gépházában benzinben ruhát mosott. közben cigarettára gyújtott, s a gyufa lángjától a benzingőz meggyulladt. életveszélyes sérüléssel a kun utcai kórházba szállították. /mti/

--

bb 53. népművelési vezetők tanácskozása kecskeméten a népi táncmozgalom helyzetéről

vid fm/tné szb fm

1963. november 16.

szombaton kecskeméten kétnapos tanácskozás kezdődött, amelyen a népművelési intézet képviselői, valamint öt alföldi megye - bács, békés, csongrád, pest és szolnok - népművelési ve-

zetői, felügyelői és népi táncoktatói vesznek részt. madarász lászló, a bács megyei tanács vb. elnökhelyettesének megnyitóját követően előadás hangzott el a népi táncmozgalom helyzetéről, majd a megjelentek megvitatták a táncoktatás helyi tapasztalatait. /mti/

bb 47. a színház- és filmművészeti főiskola felvételi hirdetemnye

gk-lm fm

1963. november 16.

a színház- és filmművészeti főiskola igazgatósága színészi szakra felvételt hirdet az 1964-65-ös tanévre. felvételekre kizárólag érettségizett, vagy az 1963-64-es tanévben érettségiző, 18-22 éves korúak jelentkezhetnek. a felvételi kérelemhez mellékelni kell érettségi bizonyítványt, középiskolai tanulmányi értesítőt, életrajzot, 30 napnál nem régebbi orvosi bizonyítványt, az iskola-bizottság vagy a munkahely ajánlását. cím: színház- és filmművészeti főiskola tanulmányi osztálya, budapest, 8., vas utca 2/c. /mti/

--

15.15/-n

-30-

bb 50. szépen fejlődnek az ősziak - a legkésőbb vetett búzák is kikelték szabolcs-szatmár megyében - befejezték a kukoricatörést a fejér megyei állami gazdaságok

vid ö kz szb ká

1963. november 16.

szerte az országban befejezéshez közeledik az őszi vetések felmérése és vizsgálata. szabolcs-szatmár megyében, mint a szemlebizottságok megállapították, már a legkésőbbi vetésű buza is kikelt, s teljesen takarja a talajt. a szép vetések mintegy gyakorlati bizonyítékai annak, hogy alapos és szakszerű volt a talajelőkészítés, tehát jó magágyba került a mag. szolnok megyében különösen jól fejlődik a fertődi 293-as buza. ezt a fajtát, ezen a vidéken az idén vetették először nagyobb, összesen 30 000 holdnyi területen. mind szabolcs-szatmár, mind pedig szolnok megyében egyöntetű a szakembereknek az a véleménye, hogy novemberben emberemlékezet óta nem lehetett olyan szép és jól fejlett búzákat látni, mint az idén.

a szépen zöldellő gabonaterületek mellett a szövetkezeti gazdák és a gépek ezrei végzik a még kinn levő kapások betakarítását, és az időszak másik fontos munkája, az őszi mélyszántást. bács megyében a szövetkezeti gazdaságok többsége már végzett a betakarítással. a szántáshoz ezer gépet „vetettek be”, de egyes helyeken még így se érik el a megfelelő ütemet. az idő sürget, s még 90 000 hold szántatlan a megye határában. veszprém megyében a cukorrépa és a krumpli lekerült a földekről, kukoricából azonban még mindig van töretlen. az ország egyik legfontosabb kukoricatermő vidékén - fejér megyében - az állami gazdaságok szombatra befejezték a kukorica betakarítását. csaknem 23 000 holdnyi kukoricavetésük 80 százalékaról már a szárat is letakarították. /mti/

--

bb 52. svédország királyának köszönő távirata dobi istvánhoz

gk szb zs

1963. november 16.

6. gusztáv adolf, svédország királya a születésnapja alkalmából küldött jókívánságokért táviratban fejezte ki köszönetét dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének. /mti/

--

15.20/-n

-33-

Me

Me

bb 55. vezessék be a bányászok mozgásszervi szűrővizsgálatát - javasolja a bányaeegészségügyi kongresszus

vid/te/m/szf

1963. november 16.

szombaton véget ért a mecseki szénbányászok sikondai éjjeli szanatóriumában rendezett háromnapos bányászegészségügyi kongresszus. a csütörtök óta elhangzott 40 előadást 300 orvos és műszaki szakember hallgatta meg. mintegy félszázan kapcsolódtak be az előadásokat követő vitába. a tudományos ülés munkájában a német, lengyel, jugoszláv és bolgár vendégek is részt vettek.

a bányászat sajátos egészségügyi kérdéseivel foglalkozó konferencián számos értékes javaslat hangzott el a földalatti dolgozók védelmére. többen hangoztatták, hogy a gyakori mozgásszervi megbetegedések időbeni felismerése, határozott gyors kezelése végett kívánatos lenne a bányászok mozgásszervi szűrővizsgálatának bevezetése. a tapasztalatok azt mutatják, hogy nagyobb körültekintéssel kell eljárni a vándorbanulók felvételénél. alkalmasságuk megállapításánál üzemorvos, vagy a bányamunkát jól ismerő egészségügyi szakember véleményét is hallgassák meg. mivel nincs alapos testi alkalmassági orvosi vizsgálat, az üzemek sokszor kénytelenek a tanulmányi idő befejezése után a fiatalokat más munkára tanácsolni. elhangzott az a javaslat is, hogy a vándorbanulók sport oktatásának, valamint a bányászok testi erőnlétének javítása céljából a testnevelési főiskola közreműködésével dolgozzanak ki és kötelezően vezessenek be a bányamunka különleges testi igénybevételének megfelelő speciális testgyakorlatokat. jelenleg az a helyzet, hogy a bányász sportkörökben a labdarugás a legelterjedtebb sportág, holott az ezzel járó testmozgás nem előnyös a bányászoknak. helyette inkább az uszást kellene szorgalmazni. foglalkozott a konferencia a túlzott alkoholfogyasztás kedvezőtlen hatásával, káros következményeivel is. kérték olyan hazai gyártmányú, tömegesen előállítható olcsó, alkoholvizsgáló ellenőrző készülék forgalomba hozását, amelyet a bányabeli munkahelyeken is alkalmazhatnak.

elhatározták, hogy bányaeegészségügyi napok előadásait, vitáit könyvalakban megjelentetik, és minden illetékes szervnek, intézménynek eljuttatják. a külföldi vendégek is bejelentették igényüket a kiadványra, hogy az elhangzott javaslatokat hazai gyakorlatukban megvalósíthassák. /mti/

...-

bb 60. dobi istván üdvözlő távirata szudán államfőjének

gk/m/zs

1963. november 16.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait ibrahim abbud marsallnak, a szudáni köztársaság legfelső katonai tanácsa elnökének az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

...-

15.26/-n

-34-

bb 56. a franco-rendszer hadjárata egy haladó katolikus költő ellen

papp ms vm tr zs

1963. november 16.

a spanyol nép segítésére alakult szolidaritási bizottság tájékoztatta az mti munkatársát José Bergamin spanyol író és költő sorsáról.

a neves katolikus költő egyike volt annak a 102 spanyol értelmiséginek, aki a legutóbbi asturiai bányásmegmozdulások idején levelet intézett Manuel Fraga Iribarne tájékoztatási és idegenforgalmi miniszterhez. a levélben a spanyol értelmiségiek a megmozdulásban résztvevő bányászok sorsáról kértek felvilágosítást. a külföldi sajtó és rádió ugyanis hírül adta, hogy Rafael González bányász egy rendőrszobán halálra kínozták, társát, Silvano Zapicot súlyosan bántalmazták, két bányászasszonynak pedig a haját tövig lenyírták.

a levél 102 aláírója között volt Lain Entralgo, a madridi egyetem volt rektora, Franco pártjának egyik alapító tagja, Vicente Aleixandre, a nagy spanyol költő, Buero Vallejo és Alfonso Sastre neves színműíró, valamint a Magyarországon is ismert Juan Goytisolo regényíró is. a miniszter csupán Bergaminhoz címezte az egész Franco-ista sajtóban közzétett gúnyos hangú válaszát és ezzel mintegy aláhozta, hogy őt tekinti a levél szerzőjének. annyit kénytelen volt elismerni, hogy a bányászasszonyok haját lenyírták, azt azonban egyszerűen „kommunista hazugságnak” minősítette, hogy a spanyol csendőrök kínzásokat és gyilkosságot követtek volna el. a cikk becsúszott hangjára jellemző, hogy a levél aláíróit csak idézőjelben említette mint értelmiségieket.

José Bergamin viszontválaszában a miniszter szemére vetette, hogy felelet helyett gúnyolódva, cinikusan tér napirendre az asszonyi méltóság meggyalázása felett, noha az esetet maga is elismeri. a személyt ért vádaskodásra reflektálva Bergamin kijelentette, hogy hajlandó számot adni a polgárháború idején tanúsított köztársasági magatartásáról, ha a miniszter biztosítja, hogy a levél cenzurázatlanul jelenjék meg a sajtóban.

Bergamin ellen ez után a levél után valószínű hadjárat indult. a fasiszta lapokban izgató cikkek jelentek meg amelyek kommunista propagandaszólamok terjesztésével vádolták és lakáscímét is közölték. ezzel kiszolgáltatták a fasiszta sőpredék indulatainak. megindult a fenyegető levelek áradata, hol névaláírással, hol névtelenül. az idős költő az életveszély előtt az uruguayi nagykövetségre menekült és ott menedékjogot kért. a párizsi rádió legutóbbi híradása szerint a spanyol kormány felajánlotta hogy Spanyolországban maradhat, vagy elhagyhatja az országot, ha utlevelet kér. José Bergamin azonban a fasiszták bántalmazásától tartva nem hajlandó elhagyni az uruguayi nagykövetség épületét. /mti/

...-

15.59/-n

-35-

1605 Lulu

bb 59. megjelentek a termelőszövetkezetek állami támogatásáról szóló kormányhatározat végrehajtási rendeletei

i ie/m/ká

1963. november 16.

a mezőgazdasági értesítő november 13.-i száma közli a termelőszövetkezetek 1964 évi állami támogatásának rendszeréről szóló 3004/6-os kormányhatározat most kiadott végrehajtási rendeleteit és utasításait.

a pénzügyminiszternek és a földművelésügyi miniszternek a termelőszövetkezetek 1964 évi állami kedvezményéről szóló együttes rendelete a termelési kedvezmények és a vissza nem térítendő beruházási támogatások összegét és feltételeit tartalmazza, ugyanakkor a pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter együttes rendelete szabályozza a mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetek, valamint a termelőszövetkezeti csoportok pénz- és hiteligazdálkodását és az azokkal kapcsolatos bankellenőrzést. a földművelésügyi miniszter adott ki rendeletet a termelőszövetkezetek szakmai vezetésének erősítését szolgáló újabb intézkedésekről, amelyek között szerepel a szakemberek átirányítása, a szakemberek egyes csoportjait megillető jövedelemkiegészítés meghosználása és a továbbképzésben résztvevők kedvezménye, a földművelésügyi miniszternek egy további rendelete a mezőgazdasági gépi munkák és a gépbérlés díjának megállapításáról szól. a talajjavítási, talajvédelmi, vízrendezési és az ezekkel összefüggő fásítási és erdősítési munkák végrehajtásáról a földművelésügyi miniszter utasítása intézkedik. /mti/

...

bb 62. befejeződött a kapások betakarítása borsodban

vid/j/m/ká

1963. november 16.

szombatra befejeződött a kapások betakarítása borsodban, az ország legészakibb szántóföldjein. a kedvező időjárást kihasználva több tízezer szövetkezeti gazda és családtag szorgoskodott a földeken, s a hét végére a 100.000 holdnyi kukorica utolsó csöveit is letörték. még a hegyek közé zárt, hűvösebb éghajlatú ózdi és edelényi járás községeiben is végeztek ezzel a munkával.

a betakarítás befejeztével a tsz tagság a kukoricaszár levágásán fáradozik. ennek egy részét a tagság kapja, s az ösztönzés gyorsítja a munkát. ezzel is magyarázható, hogy mind a 13 gépállomás körzetében „szabad utat”, kaptak az őszi mélyszántást végző traktorok. több mint ezer gép szánt a borsodi határban, s egy hét alatt több mint 30.000 holddal nőtt a mélyszántott földek területe. alig több mint 20.000 hold már csak a szántanivaló. /mti/

...

16.03/-n

-36-

1612 L. L. L.

bb 65. hétfőn érkezik hazánkba a Lengyel párt- és kormányküldöttség

k bc/gk vm zs

1963. november 16.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghívására hétfő délelőtti baráti látogatásra hazánkba érkezik a Lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának és a Lengyel népköztársaság kormányának küldöttsége.

a küldöttséget wladyslaw gomulka elvtárs, a központi bizottság első titkára és józsef cyrankiewicz elvtárs, a kormány elnöke vezeti. /mti/

...

bb 66. forgalmi korlátozás

i zs/hné vm

1963. november 16.

a budapesti rendőrfőkapitányság felhívja a járművezetők figyelmét, hogy a lengyel párt- és kormányküldöttség érkezésével kapcsolatban november 18-án, hétfőn 10 óra 30 perctől körülbelül 12 óra 30 percig az alábbi útvonalakon átmeneti forgalmi korlátozások lesznek: ferihegyi gyorsforgalmi út - üllői út - józsef körút - lenin körút - szent istván körút - margithid - mártírok útja - moszkva tér - krisztina körút - kékgolyó utca - istenhegyi út.

ezen az útvonalon - a ferihegyi gyorsforgalmi úttól kiindulva - az említett idő alatt - a menetirány szerinti jobboldalon a járműveknek megállniuk, várakozniuk tilos. /mti/

...

bb 58. három évi szabadságvesztésre ítélték egy gázoló gépkocsivezetőt

vid fm/tné vm fm

1963. november 16.

debrecenben tárgyalta a bíróság kovács istván 37 éves debreceni lakos ügyét, aki foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetés büntetével vádolva került a bíróság elé. kovács - aki büntett előéletű volt - ez év nyarán a hajdubihar megyei sütőipari vállalat tehérgépkocsijával hajduszoboszló határában gondatlan előzés következtében elgázolta loós sándor 56 éves hajduszoboszlói lakost. loós napokkal később a kórházban meghalt. a debreceni járásbíróság kovács istvánt három évi szabadságvesztésre ítélte, ezenkívül öt évre eltiltotta a gépkocsivezetéstől. /mti/

...

16.10/-n

-37-

1620 L. L. L.

bb 63. perczel mór-émlékünnepség bonyhádon

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 16.

a bonyhádi perczel mór közgazdasági technikumban szombaton kétnapos emlékünnepség kezdődött az iskola névadója születésének 152. évfordulója alkalmából. az ünnepi gyűlésen több nevelőt és diákot megjutalmaztak. utána az iskola előcsarnokában megkoszorúzták perczel mór szobrát. /mti/

...-

bb 64. jó együttműködés alakul ki a wilhelm pieck gyár és az ndk üzemei között

vid/te/m/szf

1963. november 16.

a kgst irányelveinek megfelelően, gyakorlati együttműködés alakul ki a wilhelm pieck vagon- és gépgyár, valamint az ndk kovácsolóüzemei között. még a múlt évben hasznos tapasztalatokat szereztek németországi gyárakban a wilhelm pieck gyár kovácsüzemének szakembereivel. a kezdeményezés folytatásaképpen ezen a héten az ndk népgazdasági tanácsának négytagú küldöttsége látogatott el a wilhelm pieck gyárba gustav tittel vezetésével. a vendégek háromnapos tartózkodásuk alatt megtekintették a kovácsüzemet, valamint a laboratóriumot és hasznos eszmecserét folytattak bors jános gyáregység vezetővel, greznár lajos főtechnológussal más kovácsolási, hőkezelőüzemi kérdéseket is megbeszéltek. elhatározták, hogy erre vonatkozóan a szakszervezetek bevonásával kölcsönös javaslatokat dolgoznak ki. felvetették azt a tervet is, hogy a kapcsolatok elmélyítésére évenként közös ankétot rendeznek a szakági tapasztalatok kicserélésére. /mti/

...-

16.24/-n

1646 2. rész

-38-

bb 61. ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport

vid fm/tné vm fm

1963. november 16.

a csongrád megyei képviselőcsoport szombaton ülést tartott a szegedi orvostudományi egyetem rektori tanácsstermében. az ülésen résztvettek a megye és szeged város párt és állami vezetői, az egyetem vezetői és számos professzor.

katona sándor képviselő megnyitója után dr. tóth károly, az orvostudományi egyetem rektora beszámolt az egyetem helyzetéről, fejlesztésének feladatairól. az ülésen felszólalt apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, győri Imre, a megyei pártbizottság első titkára s a megye több más országgyűlési képviselője. /mti/

...-

bb 68. hivatalos lotto nyereményjegyzék

tm vm

1963. november 16.

a 46. játékhétre beérkezett 5,294.967 darab lottoszervény. öt találat nem volt. négy találatot 66 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 60.170 forint. három találatot 5.903 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 336.25 forint. a két találatos szervények száma 152.184 darab. ezekre egyenként 13 forintot fizetnek. /mti/

...-

bb 67. közlekedési balesetek

i bc/gk/m/zs

1963. november 16.

pestlőrincen, a vöröshadsereg útján papp Imre, 57 éves budapesti lakos felugrott egy 50-es villamosra. az ugrás nem sikerült, papp Imre visszaesett, s olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a petőfi-híd budai hídfője alatti rakparton k. cs. Mihály 17 éves budapesti lakos ittasan, vezetői igazolvány nélkül, lopott motorkerékpárral, figyelmetlenül közlekedett. nekiütközött a hajókikötő vasoszlopának, majd a dunába fordult. a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a 18. kerület vöröshadsereg útján ungvári Ferenc, 49 éves okányi lakos figyelmetlenül ment át az uttesten, s egy autóbusz elütötte. a 9. kerületi üllői út 121. számú ház előtt dihenes Ferenc, 34 éves budapesti lakost, mert figyelmetlen volt áthaladás közben egy 52-es villamos elütötte. mindkét vigyázatlan gyalogjártót súlyos sérüléssel kórházba szállították a mentők. /mti/

...-

16.55/-n

17-2. rész

-39-

bb 69. megjelent a kritika novemberi száma

k ms/gk vm 1963. november 16.

a kritika most megjelent novemberi száma szabócsi miklóstól „szocialista irodalom - ma”, bélády miklóstól „az új kegyenc”, maróthy jánostól „zeneesztétikánk a kritika tükrében”, mesterházi lajostól „az izlésről”, címmel közöl tanulmányt. Lengyel józsef „szemléltető oktatás - ars poeticából”, czine Mihály „barbárság?” és weber Antal „reflexiók egy vitához”, című írásain kívül a felelet rovatban az irodalomtudomány és közönség viszonyáról, a szatirikus benjáminról és antonioni filmjéről cikkeket, valamint egy héra zoltánhoz intézett levelet olvashatunk. a számot sziklai lászlónak a cseh strukturalizmusról írt tájékoztatója és több kritika gazdagítja./mti/

- . -

bb 70. Lengyel grafikusművész kiállítása debrecenben

vid fm/tné vm fm 1963. november 16.

szombaton debrecenben a csokonai klubban megnyitották marian józsef trojan fiatal lengyel grafikusművész kiállítását, aki az elmúlt évben hosszabb időt töltött hazánkban. a tárlaton dr. tóth ervin debreceni művészettörténész mondott megnyitó beszédet./mti/

- . -

18.14/-n

1816 Zsolt

-40-

bb.71. időjárásjelentés

tm/vm

1963. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti november 16-án, szombaton 19 órakor:

felhős, hűvös idő

várható időjárás vasárnap estig: tulnyomóan felhős idő, az ország területének legnagyobb részén esőssel. élénk, helyenként erős északnyugati szél. a nappali felmelegedés vasárnap az északnyugati határszél kivételével lényegesen gyengébb lesz, mint szombaton volt. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 10-14 fok között./mti/

... ,

19.00/-n

-41-

1946 Zsolt

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 17.

bb 1. hatvan új játszótér budapest belső városnegyedeiben

i hbj/lk-lm ki

1963. november 17.

gyakori vitatéma, hogy hol játszanak a gyerekek, a szülők azt panaszolják, hogy - különösen a nagy bérházakban - a meglehetősen szűk udvarokról a házfelügyelők „kitiltják”, a gyerekeket, azzal az érvel, hogy meg kell óvni a többi lakó nyugalmát. a fővárosi tanács igyekszik segíteni ezen a helyzeten. intézkedett, hogy azokban a városnegyedekben, ahol nincs elég játszótér, egy-egy kisebb forgalmu utcát jelölnek ki játszó-utcává. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága megvizsgálta a lehetőségeket és - egyelőre - a belső városnegyedekben 60 utcát minősített játszó-utcává, elsősorban azokat, ahol nincs, vagy csak kevés az üzlet és a raktár, kicsi a forgalom. a játszó-utcák két végére - folyamatosan - behajtani tilos táblát helyeznek el.

ha a játszó-utcák bevalnak, újabbakat jelöl ki a fővárosi tanács./mti/

--

bb 2. iramszarvas- és zergebőrkesztyűket exportálnak kecskemétről

vid te-lm szf

1963. november 17.

a kecskeméti vegyipari ktsz kesztyűüzemében főleg exportmegrendeléseken dolgoznak a kesztyűvarró asszonyok. a kesztyűk nagyrésze iramszarvas- és zergebőrből készül a legkülönbözőbb színekben, tűzésekkel, bőrmintákkal díszítve. az év végéig 17 000 párat szállítanak hollandiába, belgiumba, finnországba, dániába, svájcba, angliába és más országokba./mti/

--

9.10/lm

-1-

Me